

VÄKTAREN,
Svensk veckotidning, utgives hvarje
ONSDAG i WINNIPEG, MAN.

PRENUMERATIONSPRIS (i förskott):
Helt år \$1.00
Halvt år 0.50
Förskotts år 0.25
Helt år till Sverige 1.50
Halvt år " do 0.85
postporto inbegripet.

Alla bref och penningföränd-
elser adresseras till
VÄKTAREN,
420 Pacific Ave., Winnipeg, Man.

VÄKTAREN.

Veckotidning för Svenskarne i Canada och Nordvestern.

VÄKTAREN,
(THE WATCHMAN).
A Swedish weekly, published
every WEDNESDAY in
WINNIPEG, MAN., CANADA
by
S. UDÉN and K. FLEMMING,
Publishers and Prop.

The best Advertising-Medium among
the Scandinavians in Can-
ada and The North-West.

For Advertising Rates etc. ad-
dress:
VÄKTAREN,
420 Pacific Ave., Winnipeg, Man.

ÅRG. III. — N:R 4

WINNIPEG, MAN., den 23 JANUARI 1895.

LÖP. N:R 48

Paddan och odlaren.

Fabel.

FÖR VÄKTAREN.

Paddan i träsket bor,
viktig och stor sig tror.
— Är dock ett litet djur,
skapat för träsk-natur.

Vandrar från träsk till träsk,
giftig och ond och häk —
Trifs ej på torra land,
hatar och strandens sand.

Kom till ett träsk en dag,
hvari hon fann behag;
grof sig i gyttjan ned,
tänkte få bo i fred.

Giftiga dunster så
up emot höjder blå.
Posten i träsket föds,
smittar allt friskt till döds.

Odlarens plog gick fram ...
Bygdes der upp en dam —
Vattnet tyst undanföt,
träsket i dagen sköt.

Paddan allt detta såg,
der hon i träsket låg,
tyckte det gick för långt,
kraxade: hut! hut, vrängt!

Sänkte omkring sig smute
vindes dock spelte puts —
bläste all smutten baks,
förde bort paddans krax.

Foglar i luften blå
undra och spörja så:
"Hör, hvilket väsen der,
paddan vist galen är?"

Sterken på långa ben
kom och till platsen se'n.
Paddor han gerna sål
— slök den till middagmal.

Odlaren bryter väg,
plogar oändlig teg.
Täligt han kornet sår,
skörden en gång han får.

Paddor i träskets dy
saka på honom spy.
Smfoglar lyspa på
storken gör annat då!

Besökare från England.

En liflig förbindelse råder mellan England och Amerika, och det är ej min afsigt att tala om alla möjliga besökare från England, utan blott om tvänne män, som nu gjort besök på denna sidan hafvet, nämligen William Booth, frälsningsarmeen grundläggare och chef, samt John Burns, den social-demokratiska arbetaledaren i England. Båda äro egenomliga män, uppväxta ur den allmänna folkklassen, omgifna i tidigare år af fattigdom och i nära beröring med armadets massor i större städer. Båda hafva gjort till sin lifsuppgift att hjälpa dessa massor, men de arbeta med helt och hållet olika planer, på olika sätt och med olika medel.

General Booth, såsom han kallas, har rest genom staterna från öster till väster, och Canada från väster mot öster, var förliden vecka här i Winnipeg, och jag tog äfven då tillfället i akt att se och höra honom. Vid somliga af de möten, som han här höll, var der an oerhörd tillströmning af folk. Han är en hög-växt, något spenslig man med långa silverlockar och långt skägg af samma grånade beskaffenhet samt en lång, krokig näsa. Han är öfver 65 år gammal och det tycktes, som hans röst varit något dämpad af åldern. Fruktan af denne mans lifsgärning är förnämligast frälsningsarmeen. Dess uppkomst och historia

utvecklade han vid ett af mötena här och denna historia är lika egenomlig som armeen. Den hade sin upprinnelse för 29 år sedan, då Booth, som var metodistprest, skilde sig från samfundet och gick åstad på egen hand att predika i gathörs och på gränder bland de djupast-för-sjunkna klasserna. Det var förnämligast i östra delen af London, som hans arbete nedlades de första åren, och det, bland de i fattigdom och det djupaste sedeförderf nedsjunkna, var det som armeen lika som af sig sjelf uppväxte. För att få dessa för-sjunkna varelser att lysna till nåd, måste han bruka hvad medel som helst, som ej vore i sig sjelf syndigt. Armeen tillkom ej så lunda genom någon planlagd ut-
trängning, utan dess egenomligheter framväkte ur de ansträngningar, som måste göras, för att kunna nå dessa till djurisk råhet för-sjunkna människor och vinna deras upp-märksamhet samt att behålla och sysselsätta dem, som vunnits. Dessa egenomligheter, som varit delvis naturliga för Booth sjelf, hafva utan tvifvel varit största orsaken till armeens tillväxt och hastiga utbredning. Den finnes i flera olika länder i Europa, Asien samt Norra och Södra Amerika. Nyligen har en trupp soldater sända till Island för att der införa armeen. Att mycket godt ut-rättats bland det s. k. askummet i de stora städerna, vill väl ingen förneka, men frälsningsarmeen som ett kyrkosamfund är dock en vidrig-
geteelse. Ändligheten deri synes ej vara mycket stor; det mesta be-står ju i att bullra och skyldra. Ge-neralen sjelf syntes och inse och del-vis erkänna detta. Erfarenheten vi-sar allt för väl, att der är mer be-kännelse än verklig omvändelse och tro. Det går alltid lätt att få men-niskor med, då der är något öfrolult att bjuda på och då det är utsigt att vinna anseende. Apostelen Paulus ville icke hafva nykristna eller obe-pröfvade att upprätta såsom lärare och ledare i församlingen (1 Tim. 3), men i frälsningsarmeen tager man ingen hänsyn hertil. Det pöbelaktiga skränet och upprådet här och der, vittna mera om vanvördnad och lättinne än om någonting and-ligt, och de som en tid varit med derom tröttna ofta derpå och af brist på någon djupare erfarenhet och bättre ledning falla många i en långt svårare förhärkelse sedan. I deras sinnen har fostrats en afsmak för allt andligt och de säga både kristen-domen och biblen farväl.

Härmed har icke förnekats det moraliska goda som genom armeen utförts och utföres i de djupt ned-sjunkna samhällena. Att alla de 50,000 som enligt generals uppgift blifvit dragne ut ur "salooner" och andra moraliska pesthål och lärt att spela på armeens olika instru-ment också verkligen blifvit andli- gen upprättade och till sist blifva himmelska innevägnare, det torde vara väl mycket antaget. Moraliskt hafva de dock blifvit hulpne, oak-tadt många äfven i det stycket torde hafva sjunkit tillbaka igen.

General Booths arbete har dock äfven en annan sida, som ej får för-bises. För några år sedan utgaf han en bok med titeln, "Det mörka- ste England och vägen derur," hvari han framställde en originell, högst storlagen plan, som han delvis be-gynt att verkställa, dels önskade se verkställd i sin helhet. I denna bok visar generalen att en tionde del af

Englands befolkning ligger i det mest hopplösa armod och för-sjunkna i laster och brott. Hans plan går ut på att rädda denna tiondel genom frälsningsarmeen arbete, understödt af sådana som hafva medel och vilja att hjälpa till dermed. Han begär ingen ömndaning af samhället eller social omvårdning, han blott vill hjälpa de för-sjunkna moraliskt och ekonomiskt på samma gång som i andligt afseende. Den ekonomiska räddningen skulle förnämligast bestå deri, att man skulle skaffa de ut-armade sysselsättning och så små-ningom draga dem ut i en ny om-gifning, der de allt mer lärdes att bero på sitt eget arbete. För att göra räddningen varaktig, ville han sedan anlägga kolonier, dels inom England dels i olika nya ännu upp-odlade trakter i verden.

Booth har med sin resa i Amerika denna gång tröligt äfven i syfte att söka efter någon eller några så-dana platser, der kolonier kunde få anläggas. Ännu har dock icke denna räddningsplan hunnit så långt ut-vecklas att koloniseringen är redo att antagas så stora dimensioner. Den torde icke heller blifva uteslutande utförd genom frälsningsarmeen, ty flera andra både enskilda och före-ningar i England arbeta på en något liknande plan. Framtiden får utvi-sa resultatet. Så länge general Booth står såsom armeens hufvud, kommer den troligen att fortsätta arbetet i de olika riktningarna, men öfver den äfven, sedan han icke län-gre håller i tyglarna, skall fortsätta och realisera grundläggarens stor-slagna planer, är svårt att förutsä-ga. Booth har ansett och anser ännu sitt och armeens arbete vara be-gränsadt till ett område hvarest hvarken kyrkan, staten eller kom-munen kunna mycket göra, och han anser att dessa hafva tillfälle att arbeta på sina områden fullkom-ligt obehindrade och obesvärade af honom. I London och en del andra större städer torde äfven så förhålla sig, men ej på alla ställen der fräls-ningsarmeen uppträder och arbetar.

Angående John Burns, blott nå-gra ord. Denne man, som var ma-skinist till yrket begynte i unga år som en agitator bland arbetarklassen. Studier har han inga, utom hvad han sjelf på enskild väg förvärfva-sig, men han var som ung outtrött lig att läsa och forska i böcker. Hans tidigare uppträdande förde honom t. o. m. i fängelse för några månader. Han lärde dock äfven derutaf; han blef med tiden mera lugn, moderat och planmessig i sitt uppträdande och sin agitation. Han har som medlem af stadsstyrelsen genomfört stora förändringar till både kommunens och arbetarnes fromma i det samhälle der han bor. Han har till sist blifvit invald till med-lem af parlamentet. Denne beryk-tade agitator för arbetarne och ar-betsföreningar har nyligen gjort en rundresa i F. Staterna och hållit föredrag här och der. Hans tal här vunno dock icke det allmänna bif-fall, som man hade väntat, och han skrek af pressen uppläsa en ganska skarp kritik, i synnerhet för en del af sina tal. Planen, som denne man satt för sitt arbete i syfte att förbät-tran den lägre samhällsklassens ställ-ning, ligger sålunda inom lagstift-ningsens och kommunens område.

CANADA.

Senator Tasse afled i Ottawa den 17 dennes. Han föddes 1845 i Montreal.

Familjen Rothschild förmögenhet uppskattas till två tusen mil-lioner dollars.

Vancouver. Äfven i Squamish dalen hafva öfversvämningar anställt förödelser. Vattnet ständigt har dock nu öfver allt sjunkit.

Snöskred. Fem personer dö-dades i ett snöskred förliden vecka vid Kaslo, då de voro på väg till en grufva. Snömassan var 200 fot hög och 600 fot bred.

En indian, Louis Victor, af-rättades i New Westminster förliden torsdag för mord, som han begick förliden sammar på en indian sk-polisman, Siwash Peter.

Diligenturer ha upprättats mellan Winnipeg—Stony Mountain—Stonewall. Den lennar Winni-peg hvarje torsdags morgon och återkommer på aftonen.

Banff. Byggnaderna i polis-barackerna härstades nedbrunna den 16. Flera andra hus hotades också, men genom gemensamma an-strängningar begränsades elden och löseegendomen räddades.

Rysligt. En farmare, Alfred B. Fitzgerald, tio mil norr om Gren-fell, Assa, fanns nyligen död i stal-let, omgifven af svin och kattor som ätit af den döda kroppen på hufvudet och händerna. Vid undersök-ningen kom läkaren till den slut-satts, att han fått ett dödligt slag af en häst.

Montreal. En dag i förra ve-kan samlades omkring 1,000 arbets-lösa utanför City Hall i Montreal och demonstrerade för hjälp. Borg-mästaren förklarade, att han hade \$1,100, som genast skulle utdelas till verkligt nödlidande och flera fonder väntades öfverdröjligen.

Nya Stockholm. Ett längre bref för Väktaren inkom för sent för detta nummer men skall införas i nästa. Herrens ande har på ett märkligt sätt gjort besök och man fortsätter med möten i bön omkring Guds ord icke blott söndagar, utan äfven ett par gånger hvarje vecka.

Rat Portage. Fruntimmers-förenings fest afhölls, såsom för-ut är tillkännagifvet, nästkomman-de lördag kväll i svenska luterska kyrkan. Gudstjänster hållas derstä-des söndags föremiddag kl. 11 och på aftonen kl. 8. — Teol. Stud. J. Truedson är kallad till pastor för svenska Bethesda församlingen.

Newfoundland. I alla kyr-kan i staden St. John upplästes reso-lutioner antagna af samtliga stadens prester hvari tidningspressen skärpt klandrades för dess sätt att framstäl-la och agitera nöden bland de arbets-löse. De hafva derigenom förorsak-
at oroliga uppträden och gifvit högst demoraliserande intryck på det uppväxande släktet.

Notch hill, B. C. Ett frakttåg på väg mot väster, urspråde på en hög på 50 fot. Lokomotivet jemte den närmast följande vagnen hade hunnit öfver bron, men alla de öfriga vagnarne tumlade ned i ett djup af 50 fot. En bromsare samt konduktören gjorde vagnarne sällskap, men blefvo, besynnerligt nog, ej svårare skadade, än att de inom kort kunna återtaga arbetet.

Manitou. Hudson Bay bolagets handelsbutik, Stewart hotell samt kontoren för "county clerk" på platsen förstördes af eldsvåda i går. Byggnaderna voro ganska stora och mycken egendom förvarades deri. Allt är dock befrädd med assuran.

Stort lass. Det största hvetelass som vil någon farmare kört till staden på en gång lär vara 590 bu-shels. Farmaren Mc Gregor vid Carberry är den som slagit detta "record". Förr har man ansett 80 till 100 bushel hvetet för ett ganska stort lass. Hur kunde han då taga 590 bushels? Han lastade upp 7 vagnar fulla och häktade den ena efter den andra, spände sedan för tröskverkets ångmaskin (traction engine) och körde hela tåget till staden. Der bjöd hvetehandlarna hon-
nom först det vanliga priset, 38. cts. per bushel. Han begärde mer och bjöds snart 39, 40 o. s. v. och när han till sist sålde, erhöill han \$18 mer, än han skulle hafva fått om han kört in ett vanligt lass om sän-der.

FORENTA STATERNA.

Förlit. Ångaren "Missouri" körde i lördags på en klippa i Ohio-floden, 35 mil norr om Cincinnati, hvarvid 40 människor omkommo.

I Brooklyn, N. Y., pågår f. n. strejk bland spårvägsarbetarne, som gjort det nödvändigt att utkalla 8,000 soldater för att upprätthålla ordningen.

Ransakningen om mordet på Miss Ging i Minneapolis pågår nu. I går upptäcktes i fängelset en sam-mansvärjning som gick ut på att be-fria både de för mordet anklagade och de öfriga fångarne.

Ohygglig explosion. I sta-den Butte, Montana, utbröt förliden onsdag i förra veckan eldsvåda i ett lagerhus, hvari sprängämnen förva-rades. Då brandkåren begynte ar-beta inträffade en explosion, hvarvid många dödades. Då en hop men-niskor skyndade till bistånd, följde ännu en explosion. Öfver 40 personer dödades och 100 skadades. Förlu-sten uppskattas till \$150,000.

Tidningsnytt. "Harmonia, Svensk Musiktidning för Kyrkan, Skolan och Hemmet", utgifven af Ad. Edgren, 241 Oak str, Chicago, Ill. Denna tidning, hvaraf första numret kommit oss tillhanda, utgif-
ves med 10 sidor och omslag, häftad och skuren, rikt illustrerad med musikbilaga. Utkommer två gånger i månaden och kostar \$1.00 pr år. Den loftar att presentera det bästa af musik och sång samt porträtt, af-handlingar och historiska skildringar från musikens område. Full-följer tidningen sitt program, så blir den för sång- och musikälskare värd prenumerationspriset flera gånger om.

— Tidningen "Vårt Hem", som länge varit i ett aftynande tillstånd, skall nu förenas med "Folkets Nyheter", och kommer hädanefter att utgifvas i St. Paul.

Frankrike. Sadi Carnots ef-terträdare, Casimir Perier, har af-sagt sig presidentskapet för republi-ken Frankrike och Francois Felix Faure valdes den 17 dennes till hans efterföljare. Den nye presidenten är frihandelsvänlig.